

Home>Find a legal professional>Types of legal professions

Õigusvaldkonna ametid

Estonia

Sellel lehel antakse ülevaade õigusvaldkonna ametite korraldusest Eestis.

Õigusvaldkonna ametid – sissejuhatus

Õigusvaldkonna ametid Eestis on:

prokurör;
kohtunik;
rahvakohtunik;
kohtunikuabi ja kohtujurist;
advokaat;
notar;
kohtutäitur;
pankrotihaldur.

Prokurörid

Korraldus

Prokuratuur on justiitsministeeriumi valitsemisalasle kuuluv valitsusasutus. Prokuratuur on kahetasandiline, koosnedes Riigiprokuratuurist (kõrgemalseisev prokuratuur) ja neljast ringkonnaprokuratuurist.

Riigiprokuratuuri tööpiirkonnaks on terve Eesti, ringkonnaprokuratuuride tööpiirkonnad kattuvad politseiprefektuuride omadega. Prokuratuuri juhib riigi peaprokurör, kes nimetatakse ametisse Vabariigi Valitsuse poolt justiitsministri ettepanekul, olles ära kuulanud Riigikogu õiguskomisjoni arvamuse, viieks aastaks.

Riigi peaprokurör esitab iga aasta Riigikogu kevadistungjärgul Riigikogu põhiseaduskomisjonile ülevaate seadusega prokuratuurile pandud ülesannete täitmise kohta eelmisel kalendriaastal.

Ringkonnaprokuratuuri juhib juhtivprokurör, kes nimetatakse ametisse justiitsministri poolt riigi peaprokuröri ettepanekul samuti viieks aastaks.

Kokku on Eestis kaheksat liiki prokuröre: Riigiprokuratuuri prokurörid on riigi peaprokurör, juhtivad riigiprokurörid, riigiprokurörid ja abiprokurörid; ringkonnaprokuratuuride prokurörid on juhtivprokurörid, vanemprokurörid, eriasjade prokurörid, ringkonnaprokurörid ja abiprokurörid.

Vt ka [prokuratuuriseadus](#).

Ülesanne ja kohustused

Prokuratuuriseaduse alusel prokuratuur:

osaleb kuritegude tõkestamiseks ja avastamiseks vajaliku jälitustegevuse planeerimises;

juhib kohtueelset kriminaalmenetlust, tagades selle seaduslikkuse ja tulemuslikkuse;

esindab kohtus riiklikku süüdistust;

täidab muid seadusega prokuratuurile pandud ülesandeid.

Prokuratuur on oma seadusest tulenevate ülesannete täitmisel sõltumatu.

Kriminaalmenetluse juhina suunab prokurör uurimisasutust tõendite kogumisel ja tuvastatud asjaolude põhjal otsustab isikule süüdistuse esitamise.

Prokuratuuri põhimääruse alusel:

Riigiprokuratuur:

tagab kohtueelse kriminaalmenetluse seaduslikkuse ja tulemuslikkuse ning esindab riiklikku süüdistust kõigi astme kohtutes ametialastes, majandusalastes, kaitsvateenistusalastes, keskkonnavastastes, õigusemõistmisesvastastes ning organiseeritud kuritegevusega seotud kuritegudes, mis on piiriülesed või mille puhul esineb suur avalik huvi, samuti inimsuse- ja rahvusvahelise julgeoleku vastastes kuritegudes, raskemates riigivastastes kuritegudes, prokuröride poolt toime pandud kuritegudes ning teistes riigi peaprokuröri poolt määratud kuritegudes;

analüüsib, kontrollib ja nõustab ringkonnaprokuratuuride tegevust ning analüüsib ja üldistab kohtu- ja prokuratuuripraktikat;

täidab rahvusvahelisest koostööst tulenevaid kohustusi, sealhulgas osaleb Eurojusti töös;

osaleb prokuratuuri tegevust käsitlevate seaduste, Vabariigi Valitsuse määruste ja korralduste ning justiitsministri määruste ja käskkirjade eelnõude väljatöötamisel;

osaleb prokuratuuri ja prokuratuuri ülesannetega seotud arengukavade väljatöötamisel;

korraldab prokuratuuri suhtekorraldustegevust ning teavitab avalikkust prokuratuuri tegevusest;

korraldab prokuratuuri personali- ja koolitustööd ning ametnike ja töötajate töötervishoiu ja tööohutuse küsimus, peab personaliarvestust;

korraldab prokuröride komisjonikonkursi asjaajamist;

koostab prokuratuuri eelarve eelnõu ja tagab eelarvevahendite sihipärase kasutamise;

korraldab prokuratuuri vallata antud riigivara haldamist;

täidab muid talle seaduse, Riigikogu otsuse, Vabariigi presidendi seadluse, Vabariigi Valitsuse määruse ja korralduse ning justiitsministri määruse ja käskkirjaga pandud ülesandeid.

Kohtunikud

Korraldus

Kohtunik peab olema Eesti kodanik, kes on omandanud õiguse õppesuunal riiklikult tunnustatud magistrikraadi, sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 22 tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni, oskab eesti keelt kõrgtasemel, on kõrgete kõbeliste omadustega ning kellel on kohtunikutööks vajalikud võimed ja isikuomadused. Kohtunik nimetatakse ametisse eluajaks. Justiitsministril ei ole kohtunike üle käsuõigust ega distsiplinaarvõimu. Kohtuniku saab ametist tagandada üksnes jõustunud kohtuotsuse alusel. Kohtuniku teenistusvanuse ülemmäär on 67 aastat, kuid seda on võimalik pikendada.

Kohtunikuks ei või nimetada isikut:

kes on süüdi mõistetud kuriteo toimepanemise eest;
kes on kohtuniku-, notari- või kohtutäituri ametist tagandatud;
kes on advokaatuurist välja heidetud;
kes on avalikust teenistusest vabastatud distsiplinaarsüüteo eest;
kes on pankrotivõlgnik;

kelle audiitori kutsetegevus on lõpetatud, välja arvatud lõpetamine audiitori avalduse alusel;
kellelt on patendivoliniku kutse ära võetud, välja arvatud kutse äravõtmine patendivoliniku avalduse alusel;
kellelt on vandetõlgi kutse ära võetud vandetõlgi seaduse § 28 lõike 3 punkti 3 alusel.

Maa- või halduskohtu kohtunikuks võib nimetada isiku, kellel on pärast vastava kvalifikatsiooni omandamist vähemalt viieaastane juriidilise töö kogemus või kes on töötanud kohtunõuniku või kohtujuristina vähemalt kolm aastat ning on sooritanud kohtunikueksami või on sellest vabastatud.

Ringkonnakohtu kohtunikuks võib nimetada isiku, kes on kogenud ja tunnustatud jurist ning on sooritanud kohtunikueksami. Kohtunikueksamist on vabastatud isik, kes vahetult enne nimetamist töötas kohtunikuna.

Riigikohtu kohtunikuks võib nimetada isiku, kes on kogenud ja tunnustatud jurist.

Kohtunikud nimetatakse ametisse avaliku konkursi alusel.

Kohtunik ei või väljaspool kohtunikuametit töötada mujal kui õppe- või teadustööl. Kohtunik peab oma ametivälisest töötamisest teatama kohtu esimehele. Ametivälisest tööülesanded ei tohi kahjustada kohtuniku ametikohustuste täitmist ega kohtuniku sõltumatust õigusemõistmisel. Kohtunik ei või olla Riigikogu liige ega valla- või linnavolikogu liige; erakonna liige; äriühingu asutaja, juhtimisõiguslik osanik, juhatuse või nõukogu liige ega välismaa äriühingu filiaali juhataja; pankrotihaldur, pankrotitoimkonna liige ega kinnisasja sundvalitseja; vaidlevate poolte valitud vahekohtunik.

Kohtuniku saab ametist tagandada üksnes kohtuotsuse alusel. Esimese ja teise astme kohtu kohtunikule võib tema ametisoleku ajal kriminaalasjas süüdistuse esitada ainult Riigikohtu üldkogu ettepanekul ja Vabariigi Presidendi nõusolekul. Riigikohtu kohtunikule võib tema ametisoleku ajal kriminaalasjas süüdistuse esitada ainult õiguskantsleri ettepanekul ja Riigikogu koosseisu enamuse nõusolekul.

Kohtunikele esitatavad nõuded, nende ettevalmistusteenistus ja kohustused on kirjas [kohtute seaduses](#).

Ülesanne ja kohustused

Kohtuniku amet on reguleeritud seadusega. Eesti kohtunike täiskogu on võtnud vastu kohtuniku eetikakoodeksi. Täpsemalt saab selle kohta lugeda [kohtute ja Riigikohtu](#) veebilehelt.

Kohtuniku roll on õiguse mõistmine põhiseaduse ja seaduste alusel, millest lähtuvalt teeb ta õiglase lahendi asjaosalistele. Kohtunik arendab õigust seaduste tõlgendamisega ning teadusloomega.

Kohtunik täidab oma ametikohustusi erapooletult ja omakasupüüdmatult ning järgib teenistushuve ka väljaspool teenistust. Kohtunik käitub laitmatult nii teenistuses kui ka väljaspool seda, hoidudes tegudest, mis kahjustavad kohtu mainet. Kohtunik ei või avaldada andmeid, mis on talle teatavaks saanud kinniseks kuulutatud kohtuistungil, ega ka kohtulahendi tegemisel toimunud arutlusi. Vaikimiskohustus on tähtajatu ning kehtib ka pärast teenistussuhte lõppu. Kohtunik peab juhendama alla kolmeaastase staažiga esimese astme kohtunikke, kohtunikuabi ettevalmistuskava täitjaid ja üliõpilastest praktikante. Kohtunikul ei või korraga olla üle kahe juhendatava. Kohtunik peab oma erialateadmisi ja -oskusi pidevalt täiendama ning osalema koolituses.

Kohtuniku sotsiaaltagatised

Kohtunikele on tagatud seadusega erinevad sotsiaaltagatised: ametipalk, lisatasud, kohtunikupension, kohtuniku puhkus, kohtuniku ametiriietus ning muud sotsiaaltagatised.

Kohtuniku ametipalk sätestatakse [kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seadusega](#).

Kohtunikupensioni määramise alused on sätestatud [kohtute seaduses](#).

Kohtunikupension on kohtuniku vanaduspension, kohtuniku väljateenitud aastate pension, kohtuniku töövõimetuspension ja kohtuniku perekonnaliikme toetajapension. Kohtunikupensioni ei maksta kohtunikuna töötamise ajal. Kui pensionile läinud kohtunik teeb muud tööd, makstakse talle kohtunikupensioni täies ulatuses, sõltumata töötasu suurusest. Kohtunikupensioni ei määrata isikule, kes on ametist tagandatud distsiplinaarsüüteo eest või kes on süüdi mõistetud tahtliku kuriteo eest. Kohtunikupension võetakse ära isikult, kes on süüdi mõistetud õigusemõistmise vastases kuriteos.

Kohtunikul on õigus saada iga-aastast puhkust. Põhipuhkus on 35 kalendripäeva ning kohtunikuna töötamise aja eest antakse lisapuhkust kokku kuni seitse kalendripäeva kohtute seaduses kirjeldatud tingimustel.

Rahvakohtunikud

Rahvakohtunikud osalevad õigusemõistmises maakohtus üksnes siis, kui arutatakse esimese astme kuritegude kriminaalasju. Õigusemõistmisel on rahvakohtunikul kohtunikuga võrdne staatus, võrdsed õigused ja kohustused. Rahvakohtunikuks võib nimetada neljaks aastaks 25–70-aastase teovõimelise Eesti kodaniku, kelle elukoht on Eestis ja kes oskab eesti keelt keeleseaduses sätestatud C1-tasemel või sellele vastaval tasemel ning on rahvakohtuniku tegevuseks sobivate kõlbeliste omadustega. Isikut ei või nimetada rahvakohtunikuks järjest rohkem kui kaheks perioodiks.

Rahvakohtunikuks ei või nimetada isikut, kes on: süüdi mõistetud kuriteo eest; pankrotivõlgnik; tervise tõttu sobimatu; omanud püsivat elukohta, see tähendab elukohta, mille aadressiandmed on kantud rahvastikuregistrisse, alla ühe aasta selle omavalitsusüksuse territooriumil, kes on esitanud ta rahvakohtunikukandidaadiks; kohtu, prokuratuuri või kaitsepolitseiteenistuses; kaitseväeteenistuses; advokaat, notar või kohtutäitur; Vabariigi Valitsuse liige; valla- või linnavalitsuse liige; Vabariigi President; Riigikogu liige. Kuriteos süüdistatavat isikut ei või kriminaalmenetluse ajal rahvakohtunikuks nimetada. Sisuliselt on rahvakohtuniku ülesandeks esindada õigusemõistmises tavainimest, kes näeb kohtuprotsessi pigem humaanselt kui juriidilisest aspektist. Rahvakohtunikukandidaatide valimise eest vastutab kohaliku omavalitsuse volikogu.

Kohtunikuabid ja kohtujuristid

Kohtunikuabi on kohtuametnik, kes täidab seaduses nimetatud ülesandeid. Kohtunikuabi on oma ülesannete täitmisel sõltumatu, kuid peab seaduses ettenähtud ulatuses järgima kohtuniku juhiseid. Kohtunikuabi on pädev tegema kandeid registritesse (nt kinnistusregister, äriregister) ja registri pidamise alaseid määruseid, sealhulgas trahvimääruseid. Kohtunikuabi võib läbi viia maksekäsu kiirmenetlust. Kohtunikuabi kohta kehtivad kohtuniku ametikitsendused.

Kohtunikuabiks võib nimetada isiku, kes on omandanud õiguse õppesuunal riiklikult tunnustatud magistrakraadi, sellele vastava kvalifikatsiooni Eesti Vabariigi haridusseaduse § 28 lõike 22 tähenduses või sellele vastava välisriigi kvalifikatsiooni, oskab eesti keelt keeleseaduses sätestatud C1-tasemel või sellele vastaval tasemel, on kõrgete kõlbeliste omadustega, on läbinud kohtunikuabi ettevalmistuskava, kui konkursikomisjon ei ole isikut kohtunikuabi ettevalmistuskava täitmisest vabastanud. Kohtunikuabiks võib nimetada ka isiku, kes on sooritanud kohtunikueksami.

Kohtunikuabiks ei või nimetada isikut: kes on süüdi mõistetud kuriteo toimepanemise eest; kes on kohtuniku-, notari- või kohtutäituri ametist tagandatud; kes on advokaatuurist välja heidetud; kes on avalikust teenistusest vabastatud distsiplinaarsüüteo eest; kes on pankrotivõlgnik; kelle audiitori kutsetegevus on lõpetatud, välja arvatud lõpetamine audiitori avalduse alusel; kellelt on patendivoliniku kutse ära võetud, välja arvatud kutse äravõtmine patendivoliniku avalduse alusel; kellelt on vandetõlgi kutse ära võetud vandetõlgi seaduse § 28 lõike 3 punkti 3 alusel; kes on kohtuniku ametist vabastatud ametisse sobimatusse tõttu – kolme aasta jooksul pärast ametisse nimetamist.

Kohtunikuabid nimetatakse ametisse avaliku konkursi korras.

Kohtunikuabile kehtestatud nõuded on kirjas [kohtute seaduses](#).

Kohtujurist on kohtuametnik, kes osaleb kohtuasjade menetlemiseks ettevalmistamisel ja menetlemisel kohtumenetluse seaduses ettenähtud ulatuses iseseisvalt või kohtuniku järelevalve all. Kohtujurist võib teha kõiki toiminguid ja lahendeid, mida kohtumenetluse seaduse kohaselt on pädev tegema kohtunikuabi või muu kohtuametnik. Kohtujurist on oma ülesannete täitmisel sõltumatu, kuid peab seaduses ettenähtud ulatuses järgima kohtuniku juhiseid. Kohtujuristile esitatakse nõuded on samad, mis kohtunikuabile esitatakse nõuded. Kohtujuristi vaba ametikoht täidetakse avaliku konkursi korras. Kohtujuristiks ei või nimetada isikut: kellel on karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest; keda on karistatud tahtliku riigivastase kuriteo eest, olenemata karistusandmete kustutamisest; kellel on jõustunud kohtuotsusega ära võetud kohtujuristi ametikohal töötamise õigus; kes on kohtujuristi vahetult kontrolliva isiku lähisugulane või elukaaslane.

Lisaks [kohtujuristile](#) (521 Kb) [en](#) ja [kohtunikuabile](#) (373 Kb) [en](#) kuuluvad kohtuteenistujate hulka ka [kohtudirektor](#) (367 Kb) [en](#) ja [kohtuistungisekretär](#) (364 Kb) [en](#).

Advokaadid

Advokaadid on vandeadvokaadid ja vandeadvokaadi abid.

Advokaadid on Eesti Advokatuuri liikmed ning nende tegevus on reguleeritud advokatuuriseadusega. Advokatuuri võib kuuluda iga isik, kes vastab advokatuuriseaduses esitatud nõuetele ja on sooritanud advokaadieksami.

Eesti Advokatuur on advokaatide omavalitsuslikel põhimõtetel tegutsev kutseühendus, mis on loodud õigusteenuse osutamise korraldamiseks era- ja avalikes huvides ning advokaatide kutsealaste õiguste kaitsmiseks. Advokatuur teostab järelevalvet advokatuuri liikmete kutsetegevuse ja kutse-eetika nõuete täitmise üle. Lisaks korraldab advokatuur advokaatide täiendusõpet ning riigi õigusabi osutamist. Advokatuur tagab oma liikmete kaudu riigi õigusabi osutamise.

Advokatuur tegutseb oma organite kaudu. Need on üldkogu, juhatus, esimees, revisjonikomisjon, aukohus ja kutsesobivuskomisjon.

Vandeadvokaat on pädev:

esindama ja kaitsma klienti kohtus ning kohtueelses menetluses ja mujal nii Eestis kui ka välisriigis;

koguma tõendeid;

vabalt valima ja kasutama seadusega kooskõlas olevaid vahendeid ja viise õigusteenuse osutamisel;

saama riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutusest õigusteenuse osutamiseks vajalikke andmeid, tutvuma dokumentidega ning saama neist ärakirju ja väljavõtteid, kui andmete ja dokumentide saamine ei ole advokaadile seadusega keelatud;

töötlemata lepingu või seaduse alusel saadud muu isiku kui kliendi isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid ilma nende isikute nõusolekuta, kui see on vajalik õigusteenuse osutamiseks;

kinnitama kliendile tema osutatava õigusteenuse raames kohtule ja teistele ametiasutustele esitavate dokumentide ärakirju ja allkirju;

osutama kontaktisiku teenust;

tegutsema vahekohtuniku ja lepitusseaduses sätestatud korras lepitajana;

tegutsema pankrotihaldurina, kui ta on koja liige.

Vandeadvokaadi abil on vandeadvokaadi õiguspädevus seadusega piiratud ulatuses.

Vandeadvokaadi abi ei ole pädev tegutsema vahekohtunikuna ega lepitusseaduses sätestatud korras lepitajana. Ta ei ole pädev esindama või kaitsma klienti Riigikohtus, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti. Vandeadvokaadi abi ei ole pädev tegutsema pankrotihaldurina.

Vandeadvokaadi abi võib õigusteenust osutada üksnes vandeadvokaadist patrooni juhendamisel.

Advokaat on õigusteenust osutades sõltumatu ning juhindub seadustest, advokatuuri organite õigusaktidest ja otsustest, advokaadi kutse-eetika nõuetest ning headest kommetest ja südametunnistusest.

Advokaadile usaldatud andmed on konfidentsiaalsed. Tunnistajana ülekuulatavale advokaadile, advokatuuri või advokaadibüroo töötajale ei või talle õigusteenuse osutamisega teatavaks saanud asjaolude kohta küsimusi esitada ega temalt seletust nõuda.

Advokaadi poolt õigusteenuse osutamisega seotud teabekandjad on puutumatud.

Advokaati ei või tema ülesannete täitmise tõttu samastada kliendiga ega kliendi kohtuasjaga.

Advokaati ei või kutsetegevusest tulenevatel asjaoludel kinni pidada, läbi otsida ega vahistada, välja arvatud maakohtu määruse alusel. Advokaadi kutsetegevusest tulenevatel asjaoludel ei või läbi otsida ka advokaadibürood, mille kaudu ta õigusteenust osutab.

Advokaatide ja advokaadibüroode nimekirja ning muud kasulikku teavet leiab [Eesti Advokatuuri](#) veebilehelt. Funktsionaalsus „[Leia advokaat](#)“ võimaldab leida aga advokaat Euroopa Liidu üleselt.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Muid andmebaase peale eespool nimetatute ei ole.

Õigusnõustajad

Eestis ei ole õigusnõustajate kutsetegevus seadusega reguleeritud.

Notarid

Korraldus

Eestis on kõigil notaritel võrdne pädevus. Notariametit reguleerib [notariaadiseadus](#). Notarite kutsetegevuse reguleerimise ja haldamise eest vastutavad justiitsministeerium ja Notarite Koda. Notarite Koda on avalik-õiguslik juriidiline isik, mille liikmeks on kõik ametisse nimetatud notarid. Koja ülesannete hulka kuulub järelevalve teostamine selle üle, kas notarid peavad oma ametit kohusetundlikult ja laitmatult, notarite ametitegevuse ühtlustamine, notarite koolituse korraldamine, kandidaaditeenistuse korraldamine, notarite elektroonilise infosüsteemi haldamine ja arendamine, koos justiitsministeeriumiga järelevalve teostamisest osavõtmise jne. [Notarite Koda](#) veebilehel esitatakse teavet notarite ja nende ametitoimingute kohta.

Roll ja kohustused

Notar on avalik-õigusliku ameti kandja. Talle on riigi poolt antud õigus tõestada isikute taotlusel õigusliku tähendusega asjaolusid ja sündmusi ning teostada muid notaritoiminguid õiguskindluse tagamiseks.

Notar peab oma ametitegevuses olema erapooletu, usaldusväärne ja sõltumatu. Notarid on kohustatud välja selgitama tehingus osalejate tegeliku tahte ja korrektse tehingu tegemiseks vajalikud asjaolud, samuti selgitama osalejatele erinevaid tehingu tegemise variante ning tehingu tagajärgi.

Notarid teevad isiku taotlusel järgmisi ametitoiminguid:

notariaalne tõestamine (erinevad lepingud, volikirjad, testamendid) ja notariaalne kinnitamine (ära kiri, allkiri, väljatrükk jt);

pärimismenetluse läbiviimine;

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1–32) artikli 60 ja II lisa alusel tunnustuse väljaandmine Eestis täitmisele kuuluva notariaaldokumendi koostamise kohta;

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist (ELT L 201, 27.07.2012, lk 107–134), artikli 59 lõike 1 ja II lisa alusel tunnistuse väljaandmine notariaaldokumendi õigusliku jõu kohta Eestis ning artikli 60 lõike 2 ja II lisa alusel tunnistuse väljaandmine Eestis täitmisele kuuluva notariaaldokumendi koostamise kohta;

nõukogu määruse (EÜ) nr 4/2009 kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta ülalpidamiskohustuste küsimustes (ELT L 007, 10.01.2009, lk 1–79) artikli 48 lõike 3 ning III ja IV lisa alusel väljavõtte väljaandmine Eestis täitmisele kuuluva notariaaldokumendi koostamise kohta;

volikirja kehtetuks kuulutamine tõestamisseaduse alusel;

lepitajast advokaadi või teise notari vahendusel sõlmitud kokkuleppe täidetavaks tunnustamine lepitusmenetlust reguleeriva seaduse alusel;

tunnistuse (apostille) väljaandmine;

juriidilise isiku taotlusel tema majandusaasta aruande edastamine registrit pidavale kohtule;

abielu sõlmimise ja lahutamise kinnitamine ning abielulahutuse kande koostamine;

raha, väärtpaberite ning dokumentide hoiule võtmine;

kinnistus- või registriosakonna peetavasse registrisse kantud andmetega või selles registris säilitatava dokumendiga tutvumise võimaldamine;

ettevõtja taotlusel teate või taotluse edastamine majandushaldusametile, majandushaldusametilt dokumentide või muu teabe vastuvõtmine ning haldusakti ettevõtjale kättetoimetamine;

ettevõtja taotlusel andmete registrisse kandmine;

juriidilise isiku või usaldushalduri taotlusel tegeliku kasusaaja andmete esitamine.

Nimetatud toimingute eest tuleb kliendil maksta notarile seaduses ettenähtud tasu.

Notar võib pakkuda järgmisi ametiteenuseid:

õigusnõustamine väljaspool tõestamistoimingut;

maksundus- ning välismaa õiguse alane nõustamine väljaspool tõestamistoimingut või selle raames;

lepitamine vastavalt lepitusseadusele;

tegutsemine vahekohtunikuna tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel;

enampakkumise, hääletamise, loosimise ja liisuhetmise läbiviimine ning tulemuste tõestamine;

vannutamine ja vande all antava tunnistuse tõestamine;

väljaspool ametitoiminguid avalduse ja teate edastamine ning tõendi väljaandmine sellise edastamise toimumise või võimaluse kohta;

kontaktisiku teenuse osutamine;

raha, välja arvatud sularaha, väärtpaberite, dokumentide ja muude esemete hoiule võtmine, kui see ei ole ametitoiming ega sellega kaasnev ametikohustus;

ettevõtja esitatud selgitustaotlustele vastamine.

Infot selle kohta, milliseid ametiteenuseid notarid pakuvad, leiab Notarite Koja [veebilehelt](#). Tasu ametiteenuste eest lepitakse kokku kliendi ja notari vahel enne ametiteenuse osutamist.

Muud õigusvaldkonna ametid

Kohtutäiturid

Eestis on kohtutäitur vaba õiguselukutse esindaja: kohtutäiturid tegutsevad enda nimel ja vastutavad oma tegevuse eest. Kohtutäitur peab oma ametis olema erapooletu ja usaldusväärne. Kohtutäituri ametitegevust reguleerib [kohtutäituri seadus](#).

Kohtutäituritele ja pankrotihalduritele on loodud ühine kutseorganisatsioon Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda (edaspidi koda), mis tegutseb alates jaanuarist 2010. Kohtutäiturite ametitegevuse, järelevalve teostamise, distsiplinaarvastutuse ja kutseühenduse tegevuse alused on reguleeritud kohtutäituri seadusega. Koda ülesandeks on vabade õiguselukutsete arendamine ja edendamine, sealhulgas hea ameti- ja hea kutsetava väljatöötamine ning nende järgimise üle järelevalve teostamine, soovitude koostamine kutsepraktika ühtlustamiseks, täiendusõppe korraldamine, infosüsteemide arendamine jne. Koda juures tegutseb ka aukohus. Lisainformatsiooni koja tegevuse kohta on võimalik saada nende [veebilehelt](#).

Kohtutäituri ametitoimingud on:

täitemenetluse läbiviimine täitemenetluse seadustiku alusel;

dokumentide kättetoimetamine kohtumenetlusseaduste alusel;

pärandi inventuuri tegemine ja pärandvara valitsemine pärimisseaduse alusel;

seaduses ettenähtud juhtudel ja korras kohtu või haldusorgani taotlusel enampakkumise läbiviimine väljaspool täitemenetlust;

välisriigist laekuva elatise vahendamine pereküvitiste seaduse alusel;

võlgniku täitemenetlusliku profiili koostamine.

Ametitoimingute osutamise eest ettenähtud kohtutäituri tasu on sätestatud kohtutäituri seadusega.

Kohtutäitur võib isiku taotlusel ametiteenusena:

viia läbi vallas- ja kinnisasja enampakkumise;

toimetada kätte dokumendi;

anda õigusnõu ja koostada õigusdokumente, kui tema haridus vastab kohtute seaduse § 47 lõike 1 punktis 1 sätestatule;

osutada väljaspool kohtumenetlust juriidilise fakti tuvastamise teenust;

tegutseda lepitajana vastavalt lepitusseadusele;

tegutseda vahekohtunikuna tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel.

Kohtutäituri on õigus keelduda ametiteenuse osutamisest.

Ametiteenuse osutamise tingimused ning tasustamise kord lepitakse teenuse taotlejaga kokku kirjalikult enne teenuse osutamist. Kokkulepitud tingimused ja tasu peavad olema kooskõlas hea ametitavaga.

Kohtutäitur ei või ametiteenuse osutamisel kasutada neid õigusi, mis kohtutäiturile on ametitoimingute tegemiseks seaduse alusel antud või mis tulenevad tema ametikohast.

Infot, kas ja milliseid ametiteenuseid kohtutäitur osutab, leiab koja [veebilehelt](#).

Haldusjärelevalvet kohtutäiturite ametitegevuse üle teostavad Justiitsministeerium ja koda.

Kohtutäitur vastutab oma ametitegevuse käigus süüliselt tekitatud kahju eest, seda ka juhul, kui kahju on tekitanud tema büroo töötaja. Kui kohtutäituri ametitoiminguga tekitatud kahju hüvitamise nõudeid ei ole võimalik rahuldada kohtutäituri vara arvel, või ei ole see võimalik täies ulatuses, vastutab tekkinud kahju eest koda. Viimases järjekorras vastutab kohtutäituri tegevuse eest riik. Nii kojal kui ka riigil on tagasinõudeõigus kahju eest vastutava isiku vastu, riigil muuhulgas ka koja vastu.

Pankrotihaldurid

Pankrotihaldur on kohtu määratud isik, kes teeb pankrotivaraga seonduvaid tehinguid ja muid toiminguid ning osaleb võlgniku asemel kohtus pankrotivaraga seotud vaidlustes oma ülesannetest tulenevalt. Pankrotihalduri põhikohustuseks on kaitsta kõigi võlausaldajate, samuti võlgniku õigusi ja huve ning tagada seaduslik, kiire ja majanduslikult otstarbekas pankrotimenetlus. Pankrotihaldur täidab oma kohustusi isiklikult. Pankrotihaldurina võivad tegutseda koja kutsekogu liikmeks olevad füüsilised isikud, kellele on antud koja poolt pankrotihaldurina tegutsemise õigus, vandeadvokaadid, vandeaudiitorid, kohtutäiturid. Pankrotihaldurite nimekirja peab koda. Nimekirja kantakse kõigi nende isikute andmed, kellel on õigus tegutseda pankrotihaldurina ning nimekiri on avalikkusele kättesaadav koja veebilehel. Nimekirja kantud haldur peab tagama esitatud andmete õigsuse.

Oma põhiülesannetena pankrotihaldur:

selgitab välja võlausaldajate nõuded, valitseb pankrotivara, korraldab selle moodustamise ja müügi ning pankrotivara arvel võlausaldajate nõuete rahuldamise;

selgitab välja võlgniku maksejõuetuse tekkimise põhjused ja aja;

korraldab vajadusel võlgniku majandustegevuse jätkamise;

viib vajadusel läbi juriidilisest isikust võlgniku likvideerimise;

annab seaduses ettenähtud juhtudel teavet võlausaldajale ja võlgnikule;

annab oma tegevusest aru ja esitab pankrotimenetluse kohta andmeid kohtule, järelevalveametnikule ja pankrotitoimkonnale.

Haldusjärelevalvet pankrotihalduri tegevuse üle teostab Justiitsministeerium, kes lähtub halduri peale esitatud kaebusest või muudest andmetest, mis annavad alust arvata, et haldur on oma kohustusi rikkunud. Justiitsministeeriumil on halduri tegevuse üle järelevalve teostamisel õigus kontrollida halduri kutsetegevuse nõuetekohasust ja seaduslikkust. Pankrotihalduri kutsetegevust sätestavatest õigusaktidest tulenevate kohustuste rikkumise eest võib justiitsminister määrata haldurile distsiplinaarkaristuse. Justiitsminister ei saa määrata distsiplinaarkaristust pankrotihaldurina tegutsevale vandeadvokaadile. Viimase osas on justiitsministril õigus taotleda advokatuuri aukohtumenetluse algatamist.

Lisaks haldusjärelevalvele teostavad pankrotihalduri tegevuse üle järelevalvet vastavalt oma pädevusele ka pankrotitoimkond, võlausaldajate üldkoosolek, kohus ja koda.

Seonduvad lingid

[Justiitsministeerium](#)

[Mittetulundusühing Juristide Liit](#)

[Sihtasutus Õigusteenuste Büroo](#)

[Eesti Advokatuur](#)

[Prokuratuur](#)

[Notarite Koda](#)

[Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda](#)

Viimati uuendatud: 17/05/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.